

Monumentnummer*: 515452

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **26 juni 2006**
Kadaster deel/nr **82805/21**

*Woonplaats** **Fleringen** *Gemeente** **Tubbergen** *Provincie** **Overijssel**

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Tubbergen	G			3736
Tubbergen	G			3735
Tubbergen	G			3734
Tubbergen	G			3733
Tubbergen	G			3737
Tubbergen	G			3738
Tubbergen	G			3455
Tubbergen	G			2444
Tubbergen	G			3415
Tubbergen	G			3475
Tubbergen	G			2918
Tubbergen	G			3478
Tubbergen	G			2197
Tubbergen	G			2984
Tubbergen	G			2445
Tubbergen	G			2449
Tubbergen	G			2202
Tubbergen	G			3474
Tubbergen	G			2447

*Omschrijving***

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

De HISTORISCHE PARKAANLEG bestaat uit een vermoedelijk in de eerste helft van de 18de eeuw tot stand gekomen formele structuur van oprijlaan, omgrachte huisplaats met voorplein, geflankeerd door twee bouwhuizen, dwarslaan en zuidelijke laan, waartussen zich de door bos omzoomde weilanden bevinden in schematisch landschappelijke trant. Ten zuidoosten van de boomgaard een wandelbosje, vermoedelijk uit het laatste kwart van de 18de eeuw. De historische aanleg betreft een verfraaiing van de tot het historische landgoed behorende percelen, die hierbij hun utilitaire waarden behielden. De historische aanleg bestaat uit:

- a. lanen
- b. voorplein
- c. moestuin
- d. boomgaard
- e. bospercelen en weilanden (open en gesloten delen)
- f. waterlopen

ad a. Er zijn drie lanen: de oprijlaan, de zuidlaan en de westlaan, de ten opzichte van het omringende landschap verhoogde tracés uit de 18de eeuw of ouder. De oprijlaan loopt vanaf de Oldenzaalseweg in zuidelijke richting -recht, maar niet gecentreerd- naar het voorplein; verharding met aan beide kanten beplanting met Amerikaanse eik, waarnaast weer bosjes en smalle bosstroken; ongeveer halverwege ligt aan de westzijde van de laan een waterplaats voor stamhout. Van daaruit is de eendenkooi bereikbaar. De zuidlaan (Krommelaan) is ongeveer even lang als de oprijlaan en loopt vanaf het oostelijke bouwhuis naar het zuiden tot aan de weg van Almelo naar Ootmarsum; verharding met links en rechts onregelmatige beplanting met zomereik; bij het noordelijke stuk ter weerszijden bosstroken. De in het veld eindigende zeer smalle westlaan (voetpad) loopt direct ten zuiden van het huis parallel aan de gracht vanaf de zuidlaan naar het westen; zand-met-puinverharding; aan weerszijden oude zomereiken; links en rechts weilanden met lichte accidentatie.

ad b. Het in formele trant opgezette voorplein wordt afgesloten door het huis in het zuiden, de beide bouwhuizen aan west- en oostkant en de noordelijke arm van de gracht; vanaf de brug over de gracht (zie hiervoor onderdeel 5) gaat links- en rechtsom een pad van zwerfkeijtjes, XIX, langs de bouwhuizen naar de ingangstoep van het huis; in het midden een ovaal grasperk; bij de brug drie solitaires: walnoot, bruine beuk en goudes.

ad c. De moestuin, (XIX), ligt direct ten oosten van het linker bouwhuis en is voor een groot deel nog als zodanig in gebruik. Het terrein is omgeven door een oude meidoornhaag; toegankelijk door een eenvoudig houten hek (zie hiervoor onderdeel 7), dat tegenover de zijpoort van het bouwhuis staat.

ad d. De boomgaard, (XVIII), ligt direct ten zuiden van de moestuin en is aan drie zijden omgracht. Hierin staan oude fruitbomen. De enigszins onregelmatige vorm van de omgrachting kan duiden op een niet geometrische huisplaats van de voorloper van het huidige huis. Veronderstelt kan worden, dat de westlaan, die loodrecht op deze plaats gesitueerd is, een deel van de oude oprijlaan is. Langs de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zuidelijke grachtarm een bescheiden kleinschalige landschappelijke aanleg, een vijver, een laag heuveltje met treures en een prieel van haagbeuk.

ad e. Bosperceel ten oosten van de oprijlaan en ten noorden van de moestuin als overgang naar het open landschap van de Flieringer es; hierin thans een kleine rechthoekige wei.

Ten zuidoosten van de boomgaard een wandelbosje, dat toegankelijk is via een zijweggetje van de Krommelaan langs de zuidarm van de boomgaardgracht. Dit wandelbosje dateert uit de 18de eeuw; Ter weerszijden van de noordelijke helft van de Krommelaan smalle stroken bos en singels; ten westen hiervan een groot open gedeelte, thans weiland, dat aan de noordzijde begrensd wordt door de westlaan; Ter weerszijden van de zuidelijke helft van de Krommelaan weiden en akkerland; Ten noorden van de westlaan en westelijk van de oprijlaan en de huisplaats een groot weiland de 'Grote Maat', met eendenput, met aan de westzijde ervan de 'bosmaat'. De Grote Maat diende in de winter als vloeiveide, als reservoir voor de watermolen en stond tot april onder water. Aan de noordzijde ligt het Herinckhaver bos met een vermoedelijk 18de-eeuwse eendenkooi (één vangpijp), een houtwaterplaats, rabatten en hakhout met overstaanders (bomen die bij velling gespaard blijven en volledig vrij staan en die veelal tot doel hebben als zaadbron voor de natuurlijke verjonging te zorgen). Ten zuiden van de rabatten liggen drie grafheuvels (monument nummer 46061).

ad.f. De waterlopen bestaan uit de grachten rond de huisplaats en de boomgaard, de molenkolk bij de watermolen (zie hiervoor onderdeel 5) en de Flieringer molenbeek die zorgt voor de watertoevoer van grachten en kolk.

Waardering

HISTORISCHE PARKAANLEG behorend tot de historische buitenplaats Herinckhave van algemeen cultuurhistorisch belang

- vanwege de ouderdom
- vanwege het laanpatroon
- als goed en relatief gaaf bewaard voorbeeld van een sobere formele en vroeg landschappelijke aanleg van een voormalige Twentse havezate, waarin landgoed en parkaanleg een functionele en compositorische eenheid vormen
- vanwege de schoonheid
- vanwege de bewaard gebleven archeologische waarden, molenkolk, waterplaats voor stamhout, eendenkooi en waterlopen
- vanwege het karakter van de aanleg als representatief voorbeeld voor de historie van ontginning, cultivering en vormgeving van het land vanuit een havezate.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument